

การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน
ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
Management of the Development Strategy Based on the Good Governance
Principles in Paknampran Subdistrict Administrative Organization,
Pranburi District, Prachuapkhirikhan Province

ไพโรจน์ เชิดฉิ่ง*
Pairoche Cheadching

Received: January 25, 2019 Revised: April 17, 2019 Accepted: May 29, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี 2) ศึกษาระดับการประยุกต์หลักธรรมาภิบาลในการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์การประยุกต์หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนในตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 150 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ พบว่า โดยรวมมีการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการเมือง-การบริหาร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ด้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสุขภาพ และด้านเศรษฐกิจ สังคมและชุมชน ตามลำดับ 2) การประยุกต์หลักธรรมาภิบาลในการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ พบว่าโดยรวมมีการประยุกต์อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ หลักคุณธรรม หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส และหลักความคุ้มค่า 3) การประยุกต์หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

คำสำคัญ: การบริหารยุทธศาสตร์, หลักธรรมาภิบาล, ยุทธศาสตร์การพัฒนา

* หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

ABSTRACT

This research aims to study 1) the level of management of the development strategy based on the good governance principles in Paknampran Subdistrict Administrative Organization, Pranburi district, Prachuapkhirikhan province; 2) to study the level of employment of the good governance principles into the management of development strategy in the organization and 3) to study the correlation between the employment of the principles and the management of development strategy in the organization. The samples were 150 people living in the area of Paknampran Subdistrict Administrative Organization. The descriptive statistics such as percentage, mean and standard deviation were used to explain the data. The inferential statistic which was Pearson's correlation coefficient was also used.

The research found that the level of the management of development strategy based on the good governance principles in Subdistrict Administrative Organization was at high level that were included; the basic structure, education and religion and culture and politics-management and public health and environment, ecotourism and health as well as economic and social and community respectively. The employment of the good governance principles into the management of development strategy in the organization was overall also in the high level including moral, participation and accountability and rule of law, transparency and principles of value. The research also found that the employment of the principles and the management of development strategy had the correlation at .01. The management factors which were; rule of law, moral and transparency and participation, accountability and principles of value were correlated to the management of development strategy based on the good governance principles in Subdistrict Administrative Organization.

Keywords: Strategy management, Good governance, Development strategy.

บทนำ

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนเร็ว เป็นโลกไร้พรมแดน และโครงสร้างเศรษฐกิจไทยมีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและสังคมโลกมากขึ้น จึงทำให้มีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอก จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม โดยเสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างของระบบต่าง ๆ ภายในประเทศให้มีศักยภาพแข่งขันได้ในกระแสโลกาภิวัตน์ และสร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม และเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคมและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นพร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์เป็นรากฐานที่มั่นคง และเป็นฐานการดำรงชีวิตของชุมชนและสังคมไทย ตลอดจนเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศทุกระดับ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืนสามารถดำรงอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีเกียรติภูมิและมีศักดิ์ศรี (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2553, หน้า 69)

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ความไม่โปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ล้วนเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข สิ่งทำหยาขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ การปรับกลยุทธ์ ทศคนคติ วิถีคิด วิถีการทำงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลให้ไปสู่การเป็นข้าราชการยุคใหม่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลควรตระหนักถึงการดูแล บำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก่พี่น้องประชาชนในท้องถิ่นอย่างดียิ่ง ปกป้อง รักษา เป็นที่พึ่งยามทุกข์ สร้างความสุขให้แก่ราษฎรอย่างทั่วถึงรอบด้าน มุ่งปฏิบัติงานเพื่อเป้าหมาย คือ การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า สร้างชุมชนให้เข้มแข็งมุ่งการกระจายอำนาจปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี (นพพล สุรนครินทร์, 2547, หน้า 8) ซึ่งในปัจจุบัน ได้มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติ ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของสังคม คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม และให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจสังคมการเมืองอย่างสมดุล ส่งผลให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศให้เป็นอย่างดีอย่างมั่นคงยั่งยืนและมีเสถียรภาพ (ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์ และ รัชนิ ฤๅตระกูล, 2549, หน้า 3) ซึ่งหลักธรรมาภิบาลถือได้ว่าเป็นหัวใจที่มีความสำคัญต่อระบบการบริหาร เพราะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งที่จะให้้องค์การมีความเจริญรุ่งเรือง (ทิพาวดี เมฆสวรรค์, 2541, หน้า 23)

การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เป็นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการร่วมคิด ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมสร้างจัดทำส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้าน การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจะสมบูรณ์ได้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของชุมชนในพื้นที่เกิดความตระหนักร่วมกันแก้ไขปัญหาและความเข้าใจในแนวทางแก้ไขปัญหากันอย่างจริงจัง (กรมการปกครอง, 2543, หน้า ข) โดยการวิเคราะห์ภารกิจ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และกฎหมายอื่น ๆ เข้ามาช่วย ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ที่จะเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหาในเขตพื้นที่ให้ตรงกับความต้องการของประชาชนได้อย่างไร ในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาระดับจังหวัด แผนพัฒนาระดับอำเภอ แผนพัฒนาระดับตำบล แผนพัฒนาระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และนโยบายของคณะผู้บริหารท้องถิ่น ทั้งนี้สามารถวิเคราะห์ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาให้ตรงกับสภาพปัญหา โดยแบ่งยุทธศาสตร์ออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสุขภาพ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและชุมชน 4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม 5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 6) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง-การบริหาร (องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ, 2560, หน้า 17)

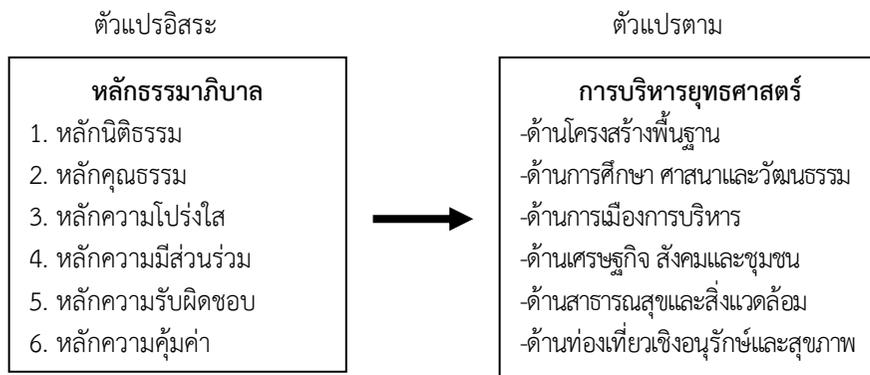
จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนามตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนามจะประสบผลสำเร็จได้ตามที่ต้องการนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยหลักธรรมาภิบาลเป็นสำคัญเนื่องจากการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถปกครองตนเองและพิทักษ์สิทธิของตนได้มากขึ้นมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพเสริมสร้างหลักนิติรัฐ นิติธรรม สร้างความโปร่งใส (ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์, 2544, หน้า 41) ซึ่งจะทำให้ยุทธศาสตร์การพัฒนามขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ผลของการศึกษาการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนามตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในครั้งนี้ทำให้ทราบระดับการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาม และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนามตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนามตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาระดับการประยุกต์หลักธรรมาภิบาลในการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนามขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการประยุกต์หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนามขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนามตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (พิศสมัย หมกทอง, 2554; บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี, 2546; ปาริชาติ วลัยเสถียร, 2542) มีดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบางขัน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 18,600 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนในตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบางขัน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรในการคำนวณของ Samuel B. Green กำหนดขนาด ตัวอย่างโดยใช้หลักความเชื่อทั่วไปได้ขนาดตัวอย่างขั้นต่ำที่สุด คือ $n \geq 50 + 8m$ เมื่อ n คือขนาดตัวอย่าง และ m คือจำนวนตัวพยากรณ์ จำนวน 150 คน (ณัฐพล ชันธไชย, 2557, หน้า 140-144) โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ มีการประเมินค่าแบบ Likert scale กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ประกอบด้วย หลัก ประสิทธิภาพ หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ มีจำนวน 50 ข้อ ซึ่งลักษณะ การประเมินค่าแบบ Likert scale กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 คำถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

3. การสร้างและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องตรวจสอบ ความเที่ยงตรงทางด้านเชิงเนื้อหา รวมถึงภาษาและสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถาม

3.2 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของแบบสอบถาม เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น แล้วนำมาปรับปรุง โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ได้ค่า IOC = 1.00

3.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเช่นเดียวกับประชากรและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.925

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อตรวจสอบและแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำฉบับที่สมบูรณ์ นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 ชุด และผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ และวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และวิเคราะห์การประยุกต์หลักธรรมาภิบาลในการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ และวิเคราะห์การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการประยุกต์หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ

ผลการวิจัย

1. การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการเมืองการบริหาร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ด้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสุขภาพ และด้านเศรษฐกิจ สังคมและชุมชน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

1.1 ด้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสุขภาพ ในภาพรวมมีการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ มีการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีการส่งเสริมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสุขภาพในพื้นที่ มีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และรักษาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน และมีการให้ความรู้และฝึกอบรมด้านการให้บริการนักท่องเที่ยวให้แก่ประชาชน

1.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในภาพรวมมีการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก มีระดับการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการสร้างถนนภายในหมู่บ้านที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง และมีระดับการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ มีการขยายเขตไฟฟ้าและไฟส่องสว่างสาธารณะอย่างทั่วถึง มีการจัดหาน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภคเพียงพอแก่การให้บริการประชาชน มีการปรับปรุงเครื่องขยายเสียงประจำหมู่บ้านให้สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง และมีการปรับปรุงท่อระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง

1.3 ด้านเศรษฐกิจ สังคม และชุมชน ในภาพรวมมีการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ มีการส่งเสริมการเกษตรตามแนวพระราชดำริ มีการส่งเสริมให้ประชาชนรวมกลุ่มประกอบอาชีพผลิตภัณฑชุมชนเพื่อสร้างรายได้ มีการส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับโทษของการใช้สารเคมีในการเกษตร มีการส่งเสริมและจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อให้ประชาชนประกอบอาชีพสร้างรายได้ และมีการส่งเสริมและสนับสนุนการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร

1.4 ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมมีการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ มีการป้องกันและรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับยาเสพติด มีการป้องกันและรณรงค์การควบคุมโรคภายในพื้นที่อย่างทั่วถึง มีการสนับสนุนกิจกรรมเพื่อการดูแลสุขภาพที่ดีของประชาชน มีการส่งเสริมให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการคัดแยกขยะ และมีการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในภาพรวมมีการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน มีการเสริมสร้างความรู้ในคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นให้แก่เด็กและเยาวชน มีการส่งเสริมกิจกรรมการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นให้แก่เด็กและเยาวชน มีการส่งเสริมให้ประชาชนใช้หลักคำสอนทางศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และมีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

1.6 ด้านการเมือง-การบริหาร ในภาพรวมมีการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก มีระดับการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการส่งเสริมความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีระดับการบริหารยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ระบบการจัดเก็บรายได้ของ อบต. มีความสะดวก รวดเร็ว สำหรับบริการประชาชน มีการตรวจสอบเครื่องมือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพพร้อมใช้งาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น และมีระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อให้ประชาชนได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์และทันต่อสถานการณ์

2. การประยุกต์หลักธรรมาภิบาลในการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม มีการประยุกต์อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ หลักคุณธรรม หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส และหลักความคุ้มค่า โดยพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 หลักนิติธรรม โดยภาพรวม มีการประยุกต์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ มีการจัดทำข้อบังคับและข้อบัญญัติของ อบต. เป็นที่ยอมรับของประชาชน มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับหรือระเบียบต่าง ๆ ที่จะส่งผลบังคับใช้กับชุมชน อบต. มีการจัดทำข้อบัญญัติโดยมุ่งรักษาผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก อบต. มีการบังคับใช้ข้อบังคับและข้อบัญญัติกับประชาชนโดยยึดหลักเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ และ อบต. มีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

2.2 หลักคุณธรรม โดยภาพรวม มีการประยุกต์อยู่ในระดับมาก โดยมีการประยุกต์อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติงานตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของข้าราชการ เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องและเป็นธรรม อบต. มีการส่งเสริมให้ประชาชนยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ซื่อสัตย์สุจริต เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ประชาชน และ อบต. มีการปฏิบัติงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

2.3 หลักความโปร่งใส โดยภาพรวม มีการประยุกต์อยู่ในระดับมาก โดยมีการประยุกต์อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก อบต. มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบแผนงานโครงการต่าง ๆ อบต. มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และ อบต. มีการประกาศประชาสัมพันธ์การจัดซื้อ/จัดจ้างให้ประชาชนรับทราบ

2.4 หลักความมีส่วนร่วม โดยภาพรวม มีการประยุกต์อยู่ในระดับมาก โดยมีการประยุกต์อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ อบต. มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหาาร่วมกัน อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่ อบต. จัดขึ้น มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน และ อบต. มีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานของ อบต.

2.5 หลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวม มีการประยุกต์อยู่ในระดับมาก โดยมีการประยุกต์อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนร้องทุกข์และแจ้งความเดือดร้อนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว อบต. มีความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชน ผู้บริหารของ อบต. มีความตระหนักและสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อประชาชนเป็นสำคัญ อบต. มีการนำโครงการ กิจกรรม ที่ประชาชนเสนอไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และ อบต. มีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ

2.6 หลักความคุ้มค่า โดยภาพรวม มีการประยุกต์อยู่ในระดับมาก โดยมีการประยุกต์อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับดังนี้ อบต. มีการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการโดยการจัดลำดับตามความจำเป็นเร่งด่วน อบต. มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยมุ่งเน้นให้เกิดการประหยัดงบประมาณ อบต. ใช้งบประมาณในการดำเนินงานกิจการสาธารณะอย่างประหยัด อบต. มีการแต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นคณะกรรมการในการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของ อบต. และ อบต. มีการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด

3. การประยุกต์หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับสูง ($r = 0.754$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาในภาพรวมโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการเมือง-การบริหาร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ด้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสุขภาพ และด้านเศรษฐกิจสังคมและชุมชน ในภาพรวมมีการจัดการอยู่ในระดับมาก แสดงว่า มีการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีการส่งเสริมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสุขภาพในพื้นที่ การสร้างถนนภายในหมู่บ้านที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง มีการขยายเขตไฟฟ้าและไฟแสงสว่างสาธารณะอย่างทั่วถึง การส่งเสริมการเกษตรตามแนวพระราชดำริ มีการส่งเสริมให้ประชาชนรวมกลุ่มประกอบอาชีพผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อสร้างรายได้ การป้องกันและรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับยาเสพติด มีการป้องกันและรณรงค์การควบคุมโรคภายในพื้นที่อย่างทั่วถึง มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน มี

การเสริมสร้างความรู้ในคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นให้แก่เด็กและเยาวชน มีการส่งเสริมความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ระบบการจัดเก็บรายได้ของ อบต. มีความสะดวก รวดเร็ว สำหรับบริการประชาชน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ (องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ, 2560, หน้า 28) กล่าวถึง การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสุขภาพ เพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืน การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐาน การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และชุมชน เพื่อยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน การพัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และอนุรักษ์ ฟื้นฟู สิ่งแวดล้อม การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และการพัฒนาด้านการเมือง – การบริหาร มีการบริหารจัดการองค์การตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นกน้อย เพชรนิล (2558, หน้า 104-106) ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของประชาชนตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการท่องเที่ยว มีสร้างและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาธรรมชาติ เช่น ป่าชายเลน อุทยานแห่งชาติ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีระบบสาธารณูปโภค ได้แก่ น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และชุมชน มีการจัดสวัสดิการและการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ เช่น การจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ การดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการที่บ้าน ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับสาธารณสุขให้กับประชาชน เช่น มีการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการศึกษา ด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนประถมศึกษาในพื้นที่และด้านการเมือง การบริหาร มีส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง เช่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองอย่างทั่วถึง เพื่อให้รับทราบและหน้าที่ของตนเอง เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง

2. การประยุกต์หลักธรรมาภิบาลในการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีการประยุกต์อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ามีการจัดทำข้อบังคับและข้อบัญญัติของ อบต. เป็นที่ยอมรับของประชาชน มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับหรือระเบียบต่าง ๆ ที่จะมมีผลบังคับใช้กับชุมชน เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติงานตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของข้าราชการ เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องและเป็นธรรม อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก อบต. มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา อบต. มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนร้องทุกข์และแจ้งความเดือดร้อนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว อบต. มีการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการโดยการจัดลำดับตามความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (2542, หน้า 26-27) กล่าวถึง หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมและสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเหล่านั้นโดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามโดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้ความ

โปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้ หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง ๆ และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน และหลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนร่วมโดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพเทวา มะกล้า (2553, หน้า 60-63) ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลในเขตอำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลในเขตอำเภอสรรคบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมตามกิจกรรมของเทศบาล เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชนร้องทุกข์และแจ้งความเดือดร้อนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว อบต. มีความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาชินวัฒน์ ธมฺมเสฏฐโฐ (หาญกุล) (2557, หน้า 117) ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองสามพราน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองสามพราน ในภาพรวมในระดับมาก มีการประกาศให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในการได้รับสวัสดิการต่าง ๆ และการบริหารงานของเทศบาล มีการสรุป/เปิดเผยต่อสาธารณะ มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมและชุมชน เทศบาลมีความเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและเร่งแก้ไขเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และการให้บริการต่าง ๆ ของเทศบาลให้ด้วยความรับผิดชอบต่อตอบสนองความต้องการของชุมชน และมีการธรรมาภิบาลให้ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและยึดแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

3. การประยุกต์หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราณ อยู่ในระดับสูง ($r = 0.754$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการประยุกต์หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (2542, หน้า 26-27) กล่าวถึง หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมและสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเหล่านั้นโดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ให้เป็นอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้ความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้ หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อ

สังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณสุขของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดถึงการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง ๆ และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน และหลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนร่วมโดยธรรมรงค์ให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ก่อเกียรติ สัพโส (2553, หน้า 131) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพเทว คงมะกล้า (2553, หน้า 124) ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลในเขตอำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการพัฒนาการบริหารงานของเทศบาล แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หลักนิติธรรม ควรมีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และการบังคับใช้ข้อบังคับและข้อบัญญัติกับประชาชนโดยยึดหลักเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ
2. หลักคุณธรรม ควรมีการปฏิบัติงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และเจ้าหน้าที่ควรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ประชาชน
3. หลักความโปร่งใส ควรมีการประกาศประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชนรับทราบ โดยเฉพาะเรื่องการจัดซื้อ/จัดจ้างหน่วยงาน และมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย
4. หลักความรับผิดชอบ ควรสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานของ อบต. และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน
5. หลักความมีส่วนร่วม ควรแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชน โดยไม่เลือกปฏิบัติ และนำโครงการ กิจกรรม ที่ประชาชนเสนอไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
6. หลักความคุ้มค่า ควรส่งเสริมการรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด รวมทั้ง อบต. ใช้งบประมาณในการดำเนินงานกิจการสาธารณะอย่างประหยัด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนในองค์กรที่ประสบผลสำเร็จแล้ว เพื่อถอดองค์ความรู้ในการนำไปใช้
2. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2543). **กระทรวงมหาดไทยกับการกระจายอำนาจ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย
- ก่อเกียรติ สัพโส. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- แก้วตา ชินภักดิ์. (2554). **ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด**. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ณัฐพล ชันธไชย. (2557). Green. S. B. (1991). How many subjects does it take to do a regression analysis? *Multivariate Behavioral Research*. วารสารเกษมบัณฑิต, 15, 140-144.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2544). **โครงการพัฒนากายร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อม การป้องกันภัยและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น**, สมาคมเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ: บริษัท พีเอลิฟวิ่ง จำกัด
- ทิพาวดี เมฆสุวรรณรงค์. (2541). **ปฏิรูประบบราชการเพื่อความอยู่รอด**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการสำนักงานข้าราชการพลเรือน.
- เทพเทวา คงมะกล้า. (2553). **ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลในเขตอำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาท**. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- นกน้อย เพชรนิล. (2558). **การบริหารงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริการส่วนตำบลปากน้ำปราน อำเภอปรานบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- นพพล สุรศักดิ์ศรี. (2547). **การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี. (2546). **รายงานการวิจัยตัวชี้วัดธรรมาภิบาล**. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ปัญญา ฉายะจินดาวงศ์ และ รัชณี ภูตระกูล. (2549). **ธรรมาภิบาล (Good Governance) กับสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. (2542). **กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พระมหาชินวัฒน์ ธรรมเสฏฐ์ (หาญกุล). (2557). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองสามพราน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิศสมัย หมกทอง. (2554). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542, เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง ราชกิจจานุเบกษา 10 สิงหาคม 2542.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2553). **คู่มือการประเมินผลข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำปราน. (2560). **แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. 2560-2564)**. ประจวบคีรีขันธ์: ผู้แต่ง.